

Jaarverslag examencommissie Faculteit der Rechtsgeleerdheid 2017-2018

Bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid

Bacheloropleiding Notarieel recht

Bacheloropleiding Criminologie

Masteropleiding Rechtsgeleerdheid

Masteropleiding Notarieel recht

Masteropleiding Criminologie

Masteropleiding Ondernemingsrecht

Masteropleiding Fiscaal recht

Masteropleiding International Business Law

Masteropleiding International Crimes and Criminology

Masteropleiding Law and Politics of International Security

Inhoud

1. Examencommissie: samenstelling, reikwijdte en functioneren	3
1.1. Samenstelling commissie	3
1.2. Subcommissies	4
1.3. Vergaderingen	4
2. Toetsbeleid en kwaliteitszorg	5
2.1 Borging kwaliteit tentamens, eindwerkstukken en examens	5
2.2. Aanwijzen en informeren examinatoren	9
2.3 Wijzigingen in de regels en richtlijnen	9
3. Belangrijke agendapunten en standpuntwijzigingen	10
4. Advies OER	10
5. Fraude	11
5.1 Overzicht	11
5.2 Voorbeelden	11
6. Terugblik op geformuleerde aandachtspunten, knelpunten en de aanpak daarvan	13
7. Overzicht beroepen	14
8. Overzicht behandelde klachten en verzoeken	14
9. Jaarplan examencommissie	14
Bijlage 1 Overzicht beroepen	15
Bijlage 2 Overzicht behandelde klachten en verzoeken	16
Bijlage 3 Overzicht examinatoren	16

1. Examencommissie: samenstelling, reikwijdte en functioneren

De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:

Uit: Wet op het hoger onderwijs en het wetenschappelijke onderzoek (Whw) art. 7.12

1. Elke opleiding of groep van opleidingen aan de instelling heeft een examencommissie.
2. De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.

Uit: Wet op het hoger onderwijs en het wetenschappelijke onderzoek (Whw) art. 7.12b

1. Naast de taken en bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 7.11 en 7.12, tweede lid, heeft een examencommissie de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens onverminderd artikel 7.12c,
 - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen,
 - c. het door de meest daarvoor in aanmerking komende examencommissie verlenen van toestemming aan een student om een door die student samengesteld programma als bedoeld in artikel 7.3d te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad, waarbij de examencommissie tevens aangeeft tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren voor de toepassing van deze wet, en
 - d. het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens.
2. Indien een student of extraneus fraudeert, kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen.
3. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, b en d, en het tweede lid, en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. De examencommissie kan onder door haar te stellen voorwaarden bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg afgelegd hoeft te zijn om vast te stellen dat het examen met goed gevolg is afgelegd.
4. Indien een student bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een examinerator betrokken is die lid is van de examencommissie, neemt de betrokken examinerator geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
5. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De examencommissie verstrekt het verslag aan het instellingsbestuur of de decaan.

1.1. Samenstelling commissie

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid kent een gezamenlijke examencommissie voor alle opleidingen.

Op 1 september 2017

- dhr. prof.mr. J. Struiksmā (voorzitter)
- mw. mr. L. van den Berg (secretaris)
- dhr. prof. mr. dr. P. Vlas (lid)
- mw. dr. A.M. Slotboom (lid)

Extern lid

- ir. S. Draaijer, toetsdeskundige bij de Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen
- mw. A. de Laaf (ambtelijk secretaris)
- mw. R. van Empelen, MSc (ambtelijk secretaris)

1.2. Subcommissies

De voorzitter en de secretaris van de examencommissie fungeren tevens als BSA-commissie.

1.3. Vergaderingen

De voltallige Examencommissie heeft in 2017/2018 eenmalig vergaderd op 9 november 2017.

De voorzitter en de secretaris hebben dagelijks overleg over lopende zaken. Verder hebben beiden geregeld informeel overleg met de overige leden van de examencommissie over zaken die aan het toezicht van de Examencommissie zijn onderworpen. Daarbuiten hebben de voorzitter en secretaris veel informele contacten met docenten en vakcoördinatoren in het kader van de kwaliteitszorg en de bestrijding van fraude en plagiaat.

De ambtelijk secretarissen hebben wekelijks diverse malen overleg met de voorzitter en/of secretaris met betrekking tot ontvangen verzoeken aan de Examencommissie, meldingen van fraude en beroepschriften welke zijn ingediend bij het College van Beroep voor de Examen.

Naast het dagelijks overleg met de betrokken studieadviseur bij individuele verzoeken van studenten, hebben de ambtelijk secretarissen tevens tweewekelijks overleg met alle studieadviseurs van de faculteit. Tijdens deze overleggen worden veelvoorkomende vragen en onduidelijkheden doorgesproken en procedures op elkaar afgestemd. Het doel is in de beantwoording van vragen en verzoeken en in communicatie naar studenten zoveel mogelijk uniformiteit aan te brengen.

De ambtelijk secretarissen hebben dit verslagjaar vier keer (september, december, maart en mei) overleg gehad met de ambtelijk secretarissen van de andere faculteiten van de VU.

De voorzitter heeft een aantal malen deelgenomen aan het overleg dat wordt gevoerd door de rector magnificus en de voorzitters van de examencommissies van de verschillende faculteiten.

Per 1 oktober 2019 zal de nieuwe voorzitter van de examencommissie aantreden. Het Faculteitsbestuur heeft professor dr. A.R. Neerhof hiertoe benoemd.

2. Toetsbeleid en kwaliteitszorg

2.1 Borging kwaliteit tentamens, eindwerkstukken en examens

2.1a Visie en doelstellingen

Inleiding

Art. 7.12b, lid1, onder a, Whw, schrijft voor dat de Examencommissie de kwaliteit van tentamens en examens moet bewaken. Door het faculteitsbestuur is een facultaire themapagina Toetsen en Beoordelen (VUnet) vastgesteld. De Examencommissie beschouwt de in deze handleiding neergelegde voorschriften als minimumvoorwaarden waaraan voldaan moet worden om een aanvaardbare wijze van toetsen en beoordelen te kunnen garanderen. Als zodanig moeten de toetsen (c.q. tentamens) bijvoorbeeld voldoen aan kwaliteitscriteria ten aanzien van begripsvaliditeit, inhoudsvaliditeit, betrouwbaarheid, transparantie of helderheid, bruikbaarheid en effect op het leerproces.

Aan het begin van 2012 heeft de Examencommissie het toenmalige facultaire Evaluatieplan met de daarbij behorende planning van analyses onder het aanbrengen van een aantal procedurele aanpassingen vastgesteld als beleidsdocument van de commissie. Daarbij is de naam van het plan gewijzigd in *Kwaliteitsbewaking tentamens Faculteit der Rechtsgeleerdheid* (het beleidsplan). Het beleidsplan schrijft voor dat schriftelijke tentamens (eerste gelegenheid) worden geëvalueerd. In de praktijk wordt een aantal tweede tentamengelegenheden ook geanalyseerd, namelijk als daar door een docent om wordt verzocht, of omdat daartoe aanleiding bestaat in verband met aan- of opmerkingen die de commissie heeft gemaakt bij de analyse van een eerste gelegenheid-tentamen.

Multiple-choice-tentamens (mc-tentamens) worden door de afdeling Onderwijskwaliteitszorg (OKZ) van de dienst Student- en Onderwijszaken (SOZ) geanalyseerd, terwijl voor de open-vragen-tentamens (ov-tentamens) een eigen instrument is ontwikkeld volgens de door het OKZ gebruikte standaard. Het beleid was erop gericht dit instrument in het studiejaar 2016-2017 door de examinatoren zelf te laten gebruiken. Zij zouden daardoor in staat zijn, evenals dat het geval is bij mc-tentamens, een eigen oordeel te vormen over de betrouwbaarheid van een tentamen en dit oordeel ten grondslag te leggen aan de definitieve bepaling van de tentamenuitslag. In dit kader zijn door de Examencommissie in april 2016 twee goed bezochte trainingsbijeenkomsten georganiseerd. Op basis van die bijeenkomst, in combinatie met de praktijkervaring opgedaan bij de tentamenanalyses, concludeert de commissie dat het vooralsnog te hoog gegrepen is om ervan uit te gaan dat alle docenten de kwaliteitsanalyse zelf zouden kunnen doen. Hoewel het niet gaat om een erg ingewikkelde statistische toepassing, vergt de toepassing en vooral de interpretatie van de resultaten een routine, die niet makkelijk wordt opgedaan als de analyse slechts een enkele maal per jaar wordt toegepast. Bovendien is niet iedere docent even vaardig met de toepassing van een spreadsheet. Dit neemt echter niet weg dat er een flink aantal docenten is dat zelf met de analysetool aan de slag is gegaan en bij onduidelijkheden in overleg treedt met de commissie.

Als statistisch psychometrische maat voor de betrouwbaarheid van een tentamen wordt Cronbachs alpha gehanteerd. Voor de kwaliteit van individuele toetsvragen worden Rir-waarden per vraag gebruikt. Verder wordt bij openvragententamens per vraag en over het gehele tentamen het gemiddelde cijfer berekend (p-waarde). Ook bij mc-tentamens wordt de p-waarde berekend, waar de waarde dan betrekking heeft op het percentage van de deelnemende studenten dat de desbetreffende vraag goed had beantwoord. Gecombineerd met het slagingspercentage valt een indicatie te geven van de moeilijkheid van het tentamen.

Over de representativiteit (als belangrijk onderdeel van validiteit) van een tentamen kan met behulp van deze gegevens op zich weinig worden gezegd. Daartoe is vereist dat de samenstellers van een tentamen de verschillende vragen op basis van een specificatietabel (toetsmatrijs) hebben ontwikkeld, ingedeeld op basis van behandelde onderwerpen en beheersingsniveau.

In veruit de meeste gevallen worden de te onderzoeken tentamenuitslagen ter analyse aan de commissie aangeboden voordat de resultaten bekend worden gemaakt. Dit maakt het mogelijk vragen die op grond van de analyse niet van voldoende kwaliteit zijn, buiten beschouwing te laten bij het bepalen van de uitslag.

Ten aanzien van de voorbereiding stelt de commissie de eis dat het tentamen wordt samengesteld door een team van docenten dat heeft deelgenomen aan het onderwijs. Deze docenten stellen ieder conceptvragen op en becommentariëren vervolgens elkaars concepten. Gebleken is dat deze werkwijze algemeen gebruikelijk is geworden bij de faculteit.

De commissie gaat ervan uit dat een mc-tentamen uit minimaal 160 antwoordvarianten moet bestaan. Er zijn ook tentamens die bestaan uit een mix van mc- en open vragen. De commissie hanteert de beleidslijn dat er dan rondom 100 mc-antwoordvarianten moeten zijn en 4 tot 6 open vragen.

De commissie beoordeelt bij ieder tentamen dat zij analyseert ook het slagingspercentage. Is het percentage lager dan 40% of hoger dan 70%, dan is dat reden om met behulp van de analyseresultaten kritisch naar de moeilijkheidsgraad van (onderdelen van) het onderwijs en het tentamen te kijken. Ook worden de resultaten en de inhoud van de toets zo nodig vergeleken met voorgaande afnames van tentamens. Overigens betekent dit niet dat deze percentages per definitie wijzen op tekortschietend onderwijs of een matige tentamenkwaliteit.

Van de relevante analysedocumenten zijn per tentamen digitale dossiers aangelegd, die worden bewaard in de directory van de Examencommissie op de G-schijf.

Overzicht tentamenanalyses

Nadat in het vorige verslagjaar de tentamens van de masteropleidingen werden geanalyseerd, waren in dit verslagjaar tentamens van de vakken uit jaar 1 van de bacheloropleidingen Notarieel recht en Rechtsgeleerdheid aan de beurt.

In de meeste gevallen ging het om gedeeltelijke multiple choice-tentamens en gedeeltelijke open vragen-tentamens. Multiple choice(deel)-tentamens worden geautomatiseerd nagekeken en tegelijkertijd geanalyseerd, waarbij grofweg dezelfde gegevens ter beschikking komen als bij de open vragen.

Voor de onderdelen met open vragen geldt dat de desbetreffende scores door de nakijkende docenten per antwoord zijn opgenomen in een spreadsheet. Met een door de commissie ontwikkelde methode is het mogelijk de door de docenten ingeleverde spreadsheets te bewerken zodat een aantal relevante gegevens ter beschikking komt: de betrouwbaarheid, uitgedrukt in Cronbachs alpha, gemiddeld cijfer totaal, gemiddelde score per vraag, de correlatie tussen de resultaten per vraag en de totale resultaten, het aantal deelnemers en het slagingspercentage. De analyse kan snel worden uitgevoerd en de resultaten kunnen daarom op korte termijn worden bekendgemaakt aan de coördinator van het desbetreffende vak.

Voor de bacheloropleiding Criminologie dienden de tentamens van jaar 2 te worden geanalyseerd, maar deze tentamens zijn uiteindelijk niet geanalyseerd. Vanaf studiejaar 2018-2019 lopen de cycli daardoor gelijk en biedt dit de mogelijkheid deze vakken ook mee te nemen in de uitvraag zoals deze nu plaatsvindt bij de vakken van Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht.

Voor het overige is een aantal tentamens op verzoek geanalyseerd. Uiteindelijk ging het om de volgende tentamens: (stavaza tot en met 25-7-2018)

Cronbachs α	Tentamen	Hertentamen
Bachelor Rechtsgeleerdheid:		
Beginselen bestuursrecht	0,79	0,49
Beginselen staatsrecht	0,79	
Beginselen strafrecht	0,75	
Bestuursrecht	0,77	0,72
Encyclopedie der rechtswetenschap I	0,77	
Fundamental Rights in Europe	0,77	0,78
Goederenrecht	0,64	0,44
Inleiding goederenrecht		0,57
Inleiding in de rechtswetenschap	0,77	
Inleiding verbintenissenrecht	0,78	
Personen- en familierecht		0,69
Rechtsbescherming tegen de overheid	0,62	0,71
Rechtsbescherming in het vreemdelingenrecht	0,72	
Rechtsgeschiedenis	0,74	
Law en Governance	0,66	
Master Rechtsgeleerdheid:		
Masterclass Ondernemingsrecht	0,71	
Capita Ondernemingsrecht	0,80	
Refugee and Family Migration Law	0,73	0,68
Master Fiscaal recht:		
Vennootschapsbelasting		0,60
Gemiddelde waarde	0,74	0,63

2.1b Resultaten

Gebleken is dat Cronbachs alpha bij de geanalyseerde eerstejaars tentamens met open vragen of gedeeltelijk open vragen een gemiddelde waarde heeft van 0,74, met een variatie tussen de 0.62 en 0.80. Overeenkomend met de verwachtingen is Cronbachs alpha bij de tweede kans tentamens gemiddeld lager (0.63) dan bij de eerste kans tentamens (0.74).

Bijna alle vakken uit jaar 1 van Rechtsgeleerdheid/Notarieel recht zijn geanalyseerd, met uitzondering van Beginselen Europees recht en Juridische vaardigheden. Voor Juridische vaardigheden geldt dat dit vak een afwijkende tentamenvorm heeft en daarom op een andere manier geanalyseerd moet worden. Voor de overige vakken geldt dat zij allen goed zijn beoordeeld, slechts in een enkel geval is geadviseerd een vraag nader te bekijken of de vraag te neutraliseren (wel de behaalde punten meetellen, maar te delen door het totaal aantal punten minus de te behalen punten voor de desbetreffende vraag). Hetzelfde geldt voor de tentamens die op verzoek van de docent of examencommissie zijn beoordeeld, buiten de reguliere te beoordelen tentamens om.

2.1c Scripties

In verband met capaciteitsgebrek is in het afgelopen jaar geen onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van bachelorscripties. Dat is wel gebeurd bij de masterscripties van alle aan de faculteit verbonden opleidingen. De bevindingen zijn per scriptie samengevat in twee notities (Rechtsgeleerdheid c.a. en Criminologie), die evenals een overzicht van de onderzochte scripties en bijbehorende beoordelingen te vinden zijn in de directory van de Examencommissie op de G:schijf van de faculteit.

De werkwijze was als volgt. Een van de ambtelijk secretarissen van de commissie trok uit de scriptiedatabase van de VU een steekproef. Daarbij ging het om 10 scripties voor Criminologie en 23 voor Rechtsgeleerdheid c.a. Beoordelaars lazen vervolgens de scripties zonder het bijbehorende oorspronkelijke formulier te kennen. Na lezing noteerden ze voor zichzelf een verwacht cijfer, dat ze vervolgens vergeleken met het door begeleiders gegeven cijfer, zoals vastgelegd in de beoordelingsformulieren. De kwaliteit van de motivering van de beoordelingsformulieren werd eveneens beoordeeld. In het bijzonder werd nog gelet op de vermelding van een plagiaatscore. Was een dergelijke score niet vermeld, dan werd de eerste beoordelaar naar een verklaring gevraagd.

In het algemeen kan worden gesteld dat de gegeven cijfers goed overeenkomen met die welke door de beoordelaars werden verwacht, met een enkele uitzondering. Daarbij ging het vrijwel altijd om lager cijfer dan verwacht, wat kan worden geweten aan de voor een specifiek terrein benodigde inhoudelijke deskundigheid, die bij een willekeurige beoordelaar kan ontbreken. In één geval ging het om een hoger cijfer dan verwacht. De voorzitter van de Examencommissie heeft hierover een gesprek gevoerd met de desbetreffende eerste beoordelaar.

2.1d Maatregelen

Nieuwe doelstellingen te formuleren voor 2018-2019.

Doelstelling/actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
Analyseplan voor papervakken maken	1 oktober 2018	Examencommissie
Tentamens criminologie opnemen in standaard cyclus	1 september 2018	Examencommissie

2.1d Samenwerking opleidingsbestuur/faculteitsbestuur

Er is geen structureel overleg tussen (de leden van) de examencommissie en de opleidingsdirecteuren of het faculteitsbestuur. Wel is er regelmatig (informeel) overleg als daarvoor aanleiding is.

Zo is er regelmatig overleg over zaken als toetsdossiers, de onderwijs- en examenregelingen, civiel effect en andere zaken waarbij zowel faculteitsbestuur, opleidingsdirecteuren en de examencommissie betrokken zijn.

2.2. Aanwijzen en informeren examinatoren

Alle examinatoren zijn per studiejaar 2016-2017 op persoonlijke titel aangewezen. Voor nieuwe medewerkers geldt dat als zij in dienst treden zij ook op persoonlijke titel aangewezen en hierover een bericht per mail ontvangen van (de voorzitter van) de examencommissie. Wijzigingen in examinatorbevoegdheden kunnen door de Opleidingsdirecteur worden aangevraagd bij de examencommissie.

Voor de aanwijzingen van examinatoren gelden inhoudelijke criteria, en zijn er verschillende soorten examinatorbevoegdheden: vakcoördinator (A), begeleider en beoordelaar bachelorscripties (B) en begeleider en beoordelaar masterscripties (C). Het examenreglement is voorzien van een regeling waarin de aanwijzingsbevoegdheid wordt gefundeerd en voorzien van nadere regels. In een bijlage bij het examenreglement worden de criteria voor de verschillende examinatorbevoegdheden omschreven. Uitsluitend de examinatoren die als vakcoördinator optreden, zijn bevoegd resultaten te valideren in het studentinformatiesysteem.

Als medewerkers uit dienst treden of de functie wijzigt dan vervalt de examinatorbevoegdheid en ontvangt de medewerker hierover een bericht.

2.3 Wijzigingen in de regels en richtlijnen

Doelstelling/actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
- Herziening examenreglement	1 september 2018	Examencommissie
- Maximale vrijstelling	1 september 2018	Examencommissie
- Eisen judicia	1 september 2018	Examencommissie

3. Belangrijke agendapunten en standpuntwijzigingen

De eisen voor het behalen van het judicium.

- Verduidelijking van de huidige regels, naar aanleiding van vragen studenten.
- Extra-curriculair behaalde vakken tellen vanaf het studiejaar 2018-2019 niet meer mee voor de bepaling van het judicium. Hiervoor is gekozen omdat voor extra-curriculair behaalde vakken geen (minimaal) niveau geldt om deze op te nemen.

De regeling alternatieve tentamen gelegenheid is op advies van de examencommissie aangepast.

- Toekenning kan nu ook voor vakken die worden afgesloten met een paper of take-home-tentamen.

Maximale vrijstelling.

- Door wijzigingen in de OER is deze regeling nu in het examenreglement opgenomen. Er is gekozen om voor alle masteropleidingen van de faculteit één maximum te hanteren, met uitzondering van de master Fiscaal recht.

Vrijstelling bachelor-/schakelscriptie voor studenten die het schakeltraject Open Universiteit volgen.

- In verband met de gewijzigde eisen Civiel Effect en de aanpassingen hierdoor in het schakelprogramma ziet de examencommissie geen mogelijkheden meer om de bachelor-/schakelscriptie in sommige gevallen vrij te stellen.

4. Advies OER

De ambtelijk secretaris van de examencommissie leidt ook het OER-traject, hierdoor worden eventueel in een vroeg stadium al punten besproken met de examencommissie. Dit jaar zijn een aantal artikel uit de OER gehaald die reeds in andere regelingen zijn opgenomen of behoren te worden opgenomen. Hierover is overleg gevoerd tussen de portefeuillehouder onderwijs en de voorzitter van de examencommissie. Een aantal regelingen zijn nu in de nieuwe regels en richtlijnen van de examencommissie (examenreglement) opgenomen.

De examencommissie heeft voor de onderwijs- en examenregeling 2018-2019 geadviseerd de regeling voor een alternatieve tentamen gelegenheid iets te wijzigingen. Met de wijziging is getracht zoveel mogelijk vakken te includeren, zonder af te doen aan de vakken die op een bijzondere manier worden getentamineerd. Daarnaast blijft de regeling voor veel studenten de mogelijkheid bieden om toch hun opleiding nog in het lopende studiejaar af te ronden, zonder dat docenten vlak voor een regulier tentamen nog extra tentamens moeten afnemen. De adviezen zijn door het faculteitsbestuur overgenomen en de regeling is met wijzigingen opgenomen in de onderwijs- en examenregelingen.

5. Fraude

5.1 Overzicht

In 2017-2018 zijn er in totaal 13 meldingen van fraude of plagiaat ontvangen door de Examencommissie. Alle meldingen zijn door de Examencommissie in behandeling genomen. In alle gevallen zijn de betrokken studenten en docenten naar aanleiding van de melding uitgenodigd voor een gesprek. Beide partijen zijn vervolgens van de beslissing van de examencommissie op de hoogte gebracht per e-mail.

Aantal ontvangen meldingen	13
Aantal fraudemeldingen	5
Aantal plagiaatmeldingen	8
Sancties	
Geen sanctie	2
Officiële waarschuwing	
Voorwaardelijke toekenning cijfer 0	4
Toekenning cijfer 0	3
Toekenning cijfer 0 en voorwaardelijke uitsluiting van de eerst volgende gelegenheid	
Toekenning cijfer 0 en uitsluiting van eerst volgende gelegenheid	4
Toekenning cijfer 0 en uitsluiting van meerdere tentamengelegenheden	

5.2 Voorbeelden

Om een idee te geven van de uiteenlopende aard van de zaken en de argumentatie van de Examencommissie, worden hier twee voorbeelden gegeven. In het eerste geval wordt geen fraude vastgesteld. In het tweede geval is er sprake van plagiaat bij een paper en is de sanctie een nul plus uitsluiting van de eerstvolgende herkansingsgelegenheid.

Geval 1

Bij de Examencommissie is op 6 november 2017 per e-mail een melding binnengekomen van Z, coördinator van het vak Y.

Daarin wordt gesteld dat het tentamen van X een (goed) antwoord bevat dat duidelijk in een ander handschrift is geschreven. X verklaart op de hoorzitting dat er een verschil is in het handschrift tussen aangepast schrijven t.b.v. de duidelijkheid en snel schrijven. X legt een voorbeeld van het handschrift voor en schrijft ter zitting een tekst ter illustratie. Z geeft aan geen andere voorbeelden van een afwijkend handschrift te hebben gevonden bij andere tentamens van X. De commissie stelt vast dat het antwoord is geschreven door X. Er is geen sprake van fraude en er wordt geen sanctie opgelegd.

Geval 2

Bij de Examencommissie is op 3 november 2017 per e-mail een melding binnengekomen van A, docent van het vak B.

Daarin wordt gesteld dat C een paper heeft ingeleverd waarin grote delen overeenkomen met een (niet als bron vermelde) paper van een andere student. De commissie stelt vast dat een groot deel van de paper van C, niet alleen qua inhoud maar ook in opbouw en in de conclusies, is overgenomen uit de andere paper, met enkele kleine aanpassingen. Dit maakt het tot een ernstig geval van plagiaat. De commissie neemt in aanmerking dat tijdens het gepleegde plagiaat persoonlijke omstandigheden speelden. De commissie kent aan het ingeleverde paper het cijfer 0 toe en sluit C uit van de eerstvolgende herkansingsmogelijkheid van de paper.

6. Terugblik op geformuleerde aandachtspunten, knelpunten en de aanpak daarvan

Actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
Structuur brengen in tentamenanalyses	Start oktober 2017	Examencommissie

In het studiejaar 2017-2018 zijn de tentamens uit het eerste jaar geanalyseerd. Docenten worden voorafgaand aan de tentamendatum door de ambtelijk secretaris geïnformeerd dat de examencommissie het tentamen zal analyseren. Er de docenten wordt gevraagd de analyse van meerkeuzevragen (uitgevoerd door het onderwijscentrum) ter beschikking te stellen aan de examencommissie en voor de open vragen de resultaten per student per vraag aan te leveren. Afspraak is tevens dat de examencommissie de analyse zo snel mogelijk uitvoert (meestal binnen 1-2 dagen) zodat het tentamen nog voor de uitslag bekend wordt gemaakt is geanalyseerd. Naast het analyseren van de schriftelijke tentamens is gestart met een jaarlijkse analyse van de masterscripties en wordt er gewerkt aan beleid voor het analyseren van papervakken.

Actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
Meer tentamens analyseren	Hele studiejaar	Examencommissie

In het studiejaar 2017-2018 zijn niet meer tentamens geanalyseerd dan in het studiejaar 2016-2017, wel zijn op één na alle tentamens van Rechtsgeleerdheid/Notarieel recht geanalyseerd die op de planning stonden.

Actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
Controle van examinatoren	Hele jaar door	Examencommissie

Er is gedurende het jaar een aantal keer gecontroleerd of een bepaalde docent als examinator stond geregistreerd, bijvoorbeeld bij het verwerken van resultaten van de scriptie of het afnemen van een mondeling. Daarnaast is van alle vakcoördinatoren van semester 2 gecontroleerd of zij inderdaad als vakcoördinator mochten optreden.

Actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
Vrijstelling minor (30 ec) o.b.v. afgeronde HBO-bachelor	September 2017	Examencommissie

Ingevoerd en toegepast bij verzoeken

Actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
Nieuwe convenant Civiel Effect	September 2017	Examencommissie

Ingevoerd en toegepast bij verzoeken omtrent het Civiel Effect. Tevens is de (standaard) voortgangsverklaring voor studenten die elders hun master volgen aangepast.

Actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
Overleg alle docenten met betrekking tot het ontwikkelen van toetsvragen en de kwaliteitscontrole van tentamens	Oktober 2017	Examencommissie

Dit overleg heeft plaatsgevonden naar tevredenheid van zowel docenten als de examencommissie.

7. Overzicht beroepen

In vergelijking met vorig jaar is het aantal beroepen afgenomen, van 17 ontvangen beroepen naar 5. Er is hiervoor niet direct een verklaring te geven door de examencommissie.

Overigens kan de commissie op het aantal beroepen en de afhandeling daarvan weinig invloed uitoefenen. Jaarlijkse fluctuaties in aantallen sancties, beroepen, schikkingen en zittingen lijken vooral op toeval te berusten, hoewel een zekere relatie gelegd zou kunnen worden met de ontwikkeling van de omvang van de studentenpopulatie.

Zie bijlage 1 voor een overzicht van de behandelde beroepen.

8. Overzicht behandelde klachten en verzoeken

Het overzicht in bijlage 2 bestaat uit door de ambtelijk secretaris ontvangen verzoeken aan de Examencommissie (zowel per email als via VUnet-formulieren). Verzoeken worden ambtelijk afgehandeld tenzij het zaken betreffen waarover niet eerder een algemeen besluit is genomen.

Verzoeken met betrekking tot tentamentijdverlenging worden door de studieadviseurs namens de examencommissie afgehandeld, in de beleidslijn die de examencommissie hanteert, bij twijfel wordt met het dagelijks bestuur van de examencommissie overlegd.

De maximale termijn voor verzoeken aan de examencommissie is 30 werkdagen. In veruit de meeste gevallen worden verzoeken binnen enkele dagen tot twee weken afgehandeld. In sommige gevallen is meer tijd nodig of is er een drukke periode bij de examencommissie waardoor de afhandeling iets langer kan duren, bijna nooit wordt de termijn van 30 werkdagen overschreden.

9. Jaarplan examencommissie

Doelstelling/actie/verbeterpunt	Per wanneer te realiseren	Door wie
Nieuwe voorzitter examencommissie	Oktober 2019	Faculteitsbestuur heeft prof. dr. Neerhof benoemd per 1 oktober 2019.
Nieuwe secretaris examencommissie	Oktober 2019	Faculteitsbestuur
Opvolging leden examencommissie Slotboom, Vlas	Februari 2019	Faculteitsbestuur
Opvolging extern lid examencommissie Draaijer	Januari 2019	Faculteitsbestuur
Analyseplan voor papervakken maken	1 oktober 2018	Examencommissie
Tentamens criminologie opnemen in standaard cyclus	1 september 2018	Examencommissie
Herziening examenreglement	1 september 2018	Examencommissie
- Maximale vrijstelling	1 september 2018	Examencommissie
- Eisen judicia	1 september 2018	Examencommissie

Bijlage 1 Overzicht beroepen

Hieronder treft u een overzicht van de beroepen, waarbij de examencommissie is betrokken via het College van Beroep voor de Examens.

Onderwerp beroep:

- bindend studieadvies 1
- vrijstelling 2
- fraude 1
- beoordeling scriptie 1

Aantal ontvangen beroepschriften 2017-2018	5
Aantal schikkingsgesprekken gevoerd	5
Schikking bereikt	2
Geen schikking bereikt	3
Zittingen College van Beroep voor de Examens (Cobex) *	2
Beroep gegrond	0
Beroep ongegrond	2
Zittingen College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO)	1
Beroep gegrond	0
Beroep ongegrond	1

* 1 beroepschrift is teruggetrokken na het schikkingsgesprek zonder dat een schikking is bereikt.

Bijlage 2 Overzicht behandelde klachten en verzoeken

Overzicht meldingen 2017-2018		Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug
Subcategorie	Afgerond												
Afwijken curriculum	24	5	2	2	0	3	5		0	3	1	0	3
Alternatief tentamen	223	4	4	10	9	17	3	9	8	6	23	112	18
BSA	16	3			0	2						7	4
Bijzondere omstandigheden	4	0	0	0	1	1	3				1	1	
Cobex	32	3	3	6	8			5	3			0	1
Civiel effect	55	5	4	5	4	2	4	1	8	7	7	4	4
Fraude / plagiaat	30			4	2	5	2	1			3	12	1
Geldigheidsduur	67	8	5	12	8	8	6	6	1	2	2	2	7
Minor / Keuzevakken	183	22	12	21	4	7	11	17	29	14	16	16	14
Regelingen (incl OER)	73	2	5	3	8	9	6	6	14	2	1	6	11
Vrijstellingen	137	19	8	11	7	14	13	9	16	8	7	9	16
Honours	2						1					1	
Contractanten/cursussen	44	4	2		2	2	2	12	2	6	2	6	4
Aanmelden/toelaten/in-uitschr.	87	7	6	4	5	6	7	16	3	9	5	12	7
Afstuderen	49	2	2	2	2	2	2	2	11	9	7	1	7
Examencommissie-Overig	86	11	12	1		15	7	3	9	14	10	1	3
Intekenen onderwijs/tentamens	43	1	1	3	5	4	2	8	7	2	8	2	0
Resultaten	52	3	6	2	2	4	9	1	3	3	8	7	4
Totaal	1207	99	72	86	67	101	83	96	114	85	101	199	104

Overzicht behandelde vragen, klachten en verzoeken van alle opleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Bijlage 3 Overzicht examinatoren

Een overzicht van de aangestelde examinatoren wordt bewaard op de server op G:/Rechten/Bureau/Examencie/07Tentamens/Examinatoren.